

DEĊIŻJONI TAL-KUMMISSJONI (EU) 2022/756**tat-30 ta' Settembru 2021****dwar il-miżuri SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (ex 2011/NN) implimentati mill-Italja u mir-Reġjun ta' Sardenja favur Saremar***(notifikata bid-dokument C(2021) 6990)***(It-test bit-Taljan biss huwa awtentiku)****(Test b'relevanza għaż-ŻEE)**

IL-KUMMISSJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidrat it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) tiegħu,

Wara li kkunsidrat il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u, b'mod partikolari, l-Artikolu 62(1)(a) tiegħu,

Wara li stiednet lill-partijiet interessati sabiex jipprezentaw il-kummenti tagħhom skont id-dispożizzjonijiet imsemmija hawn fuq ⁽¹⁾, u wara li kkunsidrat il-kummenti tagħhom,

Billi:

1. IL-PROCĊEDURA

- (1) Fis-6 ta' Awwissu 1999 il-Kummissjoni bdiet il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 108(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea ("TFUE") fir-rigward ta' għajna mhallsa fuq il-baži tal-kuntratti inizjali ta' servizz pubbliku (il-"konvenzjonijiet inizjali") lis-sitt kumpaniji li dak iż-żmien kienu jiffornaw Tirrenia Group ⁽²⁾.
- (2) Matul il-fażi tal-investigazzjoni, l-awtoritajiet Taljani talbu li l-każ ta' Tirrenia Group jinqasam sabiex jiġi prijoritizzat l-ilhuq ta' deċiżjoni finali dwar il-kumpanija Tirrenia di Navigazione ("Tirrenia"). Din it-talba kienet immotivata mill-pjan tal-awtoritajiet Taljani li jipprivatizzaw il-Grupp, billi jibdew b'Tirrenia, u l-intenzjoni tagħhom li jhaffu l-proċess fir-rigward ta' dik il-kumpanija.
- (3) Il-Kummissjoni aderixxiet mat-talba tal-awtoritajiet Taljani, u bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2001/851/KE ⁽³⁾ hija għalqet il-proċedura mnedija fir-rigward tal-għajna mogħtija lil Tirrenia. L-għajna għet iddikjarata kompatibbli soġġetta għal ċerti impenji mill-awtoritajiet Taljani.
- (4) Bid-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2005/163/KE ⁽⁴⁾ ("id-Deciżjoni tal-2004") il-Kummissjoni ddikjarat il-kumpens mogħti lill-kumpaniji ta' Tirrenia Group minbarra Tirrenia ⁽⁵⁾ bhala parzjalment kompatibbli mas-suq intern, parzjalment kompatibbli bil-patt li jiġu rrispettati diversi impenji mill-awtoritajiet Taljani, u parzjalment inkompatibbli mas-suq intern. Id-deċiżjoni tal-2004 kienet ibbażata fuq data kontabilistika li kienet tkopri mill-1992 sal-2001 u kienet tinkludi ċerti kundizzjonijiet li kellhom l-għan li jiżguraw il-kompatibbiltà tal-kumpens matul id-durata shiħa tal-Konvenzjonijiet inizjali (jiġifieri sal-2008).
- (5) Bis-Sentenza tal-4 ta' Marzu 2009 fil-Kawzi T-265/04, T-292/04 u T-504/04 ⁽⁶⁾ il-Qorti Ġenerali hassret id-Deciżjoni tal-2004.

⁽¹⁾ ĠU C 28, 1.2.2012, p. 18 u ĠU C 84, 22.3.2013, p. 58.

⁽²⁾ ĠU C 306, 23.10.1999, p. 2. L-ex Tirrenia Group kien jikkonsisti mill-kumpaniji Tirrenia di Navigazione S.p.A., Adriatica S.p.A., Caremar – Campania Regionale Marittima S.p.A., Saremar – Sardenja Regionale Marittima S.p.A., Siremar – Sicilia Regionale Marittima S.p.A. u Toremar – Toscana Regionale Marittima S.p.A.

⁽³⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2001/851/KE tal-21 ta' Ġunju 2001 dwar l-għajnuniet mogħtija mill-Italja lill-kumpanija marittima Tirrenia di Navigazione (ĠU L 318, 4.12.2001, p. 9).

⁽⁴⁾ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni 2005/163/KE tas-16 ta' Marzu 2004 dwar l-għajna mill-Istat imhallsa mill-Italja lill-kumpaniji marittimi Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar u Toremar (Gruppo Tirrenia) (ĠU L 53, 26.2.2005, p. 29).

⁽⁵⁾ B'mod partikolari: Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar u Toremar.

⁽⁶⁾ Il-Kawzi Magħquda T-265/04, T-292/04 u T-504/04 *Tirrenia di Navigazione/il-Kummissjoni*, ECLI:EU:T:2009:48.

- (6) Permezz tad-deċiżjoni tal-Kummissjoni C(2011)6961 (“id-Deċiżjoni tal-2011”) (7), fil-5 ta’ Ottubru 2011 il-Kummissjoni fethet il-proċedura ta’ investigazzjoni formali fir-rigward ta’ diversi miżuri adottati mill-Italja favur il-kumpaniji tal-ex Tirrenia Group Fost l-oħrajn, il-proċediment kien jirrigwarda l-kumpens li ngħata lil Saremar - Sardenja Regionale Marittima (“Saremar”) għall-ġestjoni ta’ għadd ta’ rotot marittimi mill-1 ta’ Jannar 2009 u diversi miżuri oħrajn li ttiehdu favur din il-kumpanija.
- (7) Id-Deċiżjoni tal-2011 giet ippubblikata f’*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati biex jipprezentaw il-kummenti tagħhom dwar il-miżuri taht investigazzjoni.
- (8) Fis-7 ta’ Novembru 2012 il-Kummissjoni estendiet il-proċedura ta’ investigazzjoni fost l-oħrajn fir-rigward ta’ uħud mill-miżuri ta’ għajnunha li ngħataw mir-Reġjun ta’ Sardenja lil Saremar. Fid-19 ta’ Diċembru 2012 il-Kummissjoni adottat verżjoni modifikata (8) ta’ din id-deċiżjoni (id-deċiżjoni tal-Kummissjoni C (2012) 9452, id-“Deċiżjoni tal-2012”).
- (9) Id-Deċiżjoni tal-2012 giet ippubblikata f’*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* (9). Il-Kummissjoni stiednet lill-partijiet interessati biex jipprezentaw il-kummenti tagħhom dwar il-miżuri taht investigazzjoni.
- (10) Permezz tal-ittra tal-14 ta’ Mejju 2013, ir-Reġjun ta’ Sardenja talab lill-Kummissjoni sabiex tifred il-miżuri li jikkonċernaw lil Saremar mill-proċedura ta’ investigazzjoni formali mibdija bid-deċiżjonijiet tal-2011 u tal-2012 u tagħti prijorità lill-miżuri relatati ma’ Saremar, b’mod partikolari fid-dawl tal-privatizzazzjoni imminenti tagħha.
- (11) Il-Kummissjoni aċċettat it-talba tal-awtoritajiet ta’ Sardenja u, bid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (10) (UE) 2018/261 (“id-Deċiżjoni tal-2014”), għalqet il-proċedura ta’ investigazzjoni formali fir-rigward ta’ ċerti miżuri mogħtija li Saremar mir-Reġjun ta’ Sardenja. Mill-hames miżuri adottati mir-Reġjun ta’ Sardenja favur Saremar, erbgha minnhom ġew ivvalutati fid-Deċiżjoni tal-2014, minbarra l-proġett “Bonus Sardo - Vacanza” (ara l-premessa (29) ta’ din id-Deċiżjoni).
- (12) Saremar u r-Reġjun ta’ Sardenja pprezentaw rikorsi għall-annullament tad-deċiżjoni tal-2014 quddiem il-Qorti Generali, li ġew miċhuda permezz ta’ sentenzi tas-6 ta’ April 2017 fil-Kawżi T-219/14 (11) u T-220/14 (12). La Saremar u lanqas ir-Reġjun ta’ Sardenja ma appellaw minn dawk is-sentenzi, li issa huma finali.
- (13) Permezz tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (13) (UE) 2020/1411, il-Kummissjoni kkonkludiet l-investigazzjoni tagħha dwar il-kumpaniji tat-Tirrenia Group, minbarra t-Tirrenia, għall-perjodu bejn l-1992 u l-2008. Il-Kummissjoni kkonkludiet li l-għajnunha mogħtija għall-forniment ta’ servizzi ta’ kabotaġġ marittimu kienet tikkostitwixxi għajnunha eżistenti, filwaqt li l-għajnunha mogħtija għall-forniment ta’ servizzi tat-trasport marittimu internazzjonali kienet kompatibbli mal-Qafas SIEĠ tal-2011 (“il-Qafas SIEĠ tal-2011”) (14).
- (14) Permezz tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1412 (15), il-Kummissjoni temmet il-proċedura ta’ investigazzjoni formali fir-rigward tal-miżuri mogħtija lil Tirrenia u lix-xerrej tagħha CIN għall-perjodu mill-2009 sal-2020.

(7) ĠU C 28, 1.2.2012, p. 18.

(8) L-emendi kollha kienu jikkonċernaw miżuri favur Saremar.

(9) ĠU C 84, 22.3.2013, p. 58.

(10) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2018/261 tat-22 ta’ Jannar 2014 dwar il-miżuri ta’ għajnunha SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C) implimentati mir-Reġjun ta’ Sardenja favur Saremar (ĠU L 49, 22.2.2018, p. 22).

(11) Il-Kawża T-219/14, *Regione autonoma della Sardegna/il-Kummissjoni*, ECLI:EU:T:2017:266.

(12) Il-Kawża T-220/14, *Saremar/il-Kummissjoni*, ECLI:EU:T:2017:267.

(13) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1411 tat-2 ta’ Marzu 2020 dwar l-għajnunha mill-Istat Nru C 64/99 (ex NN 68/99) implimentata mill-Italja għall-kumpaniji tat-tbajhir Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar u Toremar (il-Grupp Tirrenia) (GU L 332, 12.10.2020, p. 1).

(14) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni: dwar qafas tal-Unjoni Ewropea għall-għajnunha mill-Istat fil-forma ta’ kumpens ta’ servizz pubbliku (GU C 8, 11.1.2012, p. 15).

(15) Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2020/1412 tat-2 ta’ Marzu 2020 dwar il-miżuri SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (ex 11/NN) implimentati mill-Italja għal Tirrenia di Navigazione u għall-akkwirent tagħha Compagnia Italiana di Navigazione (GU L 332, 12.10.2020, p. 45).

- (15) Permezz tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/4268 ⁽¹⁶⁾, u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/4271 ⁽¹⁷⁾, il-Kummissjoni temmet il-proċedura ta' investigazzjoni formali fir-rigward tal-miżuri mogħtija lil Siremar u Toremar u lix-xerrej tagħhom mill-2009 'il quddiem.
- (16) Din id-Deċiżjoni tikkonċerna biss il-miżuri favur Saremar identifikati fid-Deċiżjonijiet tal-2011 u tal-2012 li ma kinux koperti mid-Deċiżjoni tal-2014, kif spjegat fil-premessi (28) u (29). Il-Kummissjoni se tindirizza l-miżuri kollha li jifdal koperti mid-deċiżjonijiet tal-2011 u l-2012 imsemmija fil-kazijiet SA.32014, SA.32015 u SA.32016 skont deċiżjonijiet separati. B'mod partikolari, il-miżuri li jifdal jikkonċernaw kumpaniji oħra li kienu parti mit-Tirrenia Group (jigħifieri Caremar u Laziomar).

2. SFOND U DESKRIZZJONI TAL-MIŻURI SOĠĠETTI GHALL-INVESITGAZZJONI

2.1. Kuntest

2.1.1. Il-konvenzjonijiet inizjali

- (17) It-Tirrenia Group, li oriġinarjament kien sjieda tal-Istat Taljan permezz tal-kumpanija Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi S.p.A ("Fintecna") ⁽¹⁸⁾, kien magħmul minn sitt kumpaniji, jigħifieri Tirrenia, Adriatica, Caremar, Saremar, Siremar u Toremar. Dawn il-kumpaniji pprovdew servizzi ta' trasport marittimu fuq il-baži ta' kuntratti ta' servizz pubbliku separati konkluzi fl-1991 mal-Istat Taljan u li damu fis-seħh għal għoxrin sena, bejn Jannar 1989 u Diċembru 2008. Fintecna kellha 100 % tal-kapital azzjonarju ta' Tirrenia. Tirrenia kellha s-sjieda tal-ishma kollha f'Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar e Toremar (magħrufa flimkien bħala "l-kumpaniji reġjonali"). Adriatica, li kienet topera numru ta' rotot bejn l-Italja u l-Albanija, il-Kroazja, il-Greċja u l-Montenegro, ingħaqdet ma' Tirrenia fl-2004.
- (18) L-iskop ta' dawn il-konvenzjonijiet inizjali kien li jggarantixxu r-regolarità u l-affidabbiltà tas-servizzi tat-trasport marittimu li, fil-parti l-kbira tagħhom, kienu jgħaqqdu lill-Italja kontinentali ma' Sqallija, ma' Sardenja u ma' gzejjer Taljani iżgħar oħra. Għal dan l-għan, l-Istat Taljan ta appoġġ finanzjarju fil-forma ta' sussidji mhallsa direttament lil kull waħda mill-kumpaniji ta' Tirrenia Group.
- (19) Saremar kienet tamministra uħud mill-kollegamenti internazzjonali bejn Sardenja u l-gzejjer lejn il-Grigal u l-Lbiċ, kif ukoll kollegament internazzjonali ma' Korsika, fis-sens tal-konvenzjoni inizjali mal-Istat.

2.1.2. L-estensjoni tal-Konvenzjonijiet inizjali

- (20) Il-konvenzjonijiet inizjali, fosthom dik applikabbli għal Saremar, ġew estenzi tliet darbiet.
- (21) L-ewwel, l-Artikolu 26 tad-Digriet Amministrattiv Nru 207 tat-30 ta' Diċembru 2008, ikkonvertit fil-Liġi Nru 14 tas-27 ta' Frar 2009, stabbilixxa l-estensjoni tal-Konvenzjonijiet inizjali sal-31 ta' Diċembru 2009, li inizjalment kellhom jiskadu fil-31 ta' Diċembru 2008.
- (22) It-tieni, l-Artikolu 19 ter tad-Digriet Amministrattiv Nru 135 tal-25 ta' Settembru 2009 ("l-Ordni Amministrattiv 135/2009"), ikkonvertit fil-Liġi Nru 166 tal-20 ta' Novembru 2009 ("il-Liġi tal-2009"), stabbilixxa li, minhabba l-privatizzazzjoni tal-kumpaniji ta' Tirrenia Group, il-partecipazzjoni azzjonarja tal-kumpaniji reġjonali (hlief għal Siremar) tiġi ttrasferita mill-kumpanija omm Tirrenia kif ġej.
- (a) Caremar lir-Regjun ta' Campania. Sussegwentement, ir-Regjun tal-Campania ttrasferixxa lir-Regjun tal-Lazio bħala negozju avvjat li kien jopera l-konnessjonijiet tat-trasport mal-arcipelagu ta' Pontino (li ħolqot il-Laziomar) ⁽¹⁹⁾;
- (b) Saremar lir-Regjun ta' Sardenja;

⁽¹⁶⁾ Ghadha mhix ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

⁽¹⁷⁾ Ghadha mhix ippubblikata f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

⁽¹⁸⁾ Fintecna hija kollha kemm hi proprjetà tal-Ministeru Taljan tal-Ekonomija u tal-Finanzi u hija speċjalizzata fil-ġestjoni tal-proċessi ta' partecipazzjoni azzjonarja u ta' privatizzazzjoni; kif ukoll fl-indirizzar ta' proġetti għar-razzjonalizzazzjoni u għar-ristrutturar ta' kumpaniji li jaffaċċjaw diffikultajiet industrijali, finanzjarji jew organizzazzjonali.

⁽¹⁹⁾ Dan it-trasferiment ġie fformalizzat fl-1 ta' Ġunju 2011.

(c) Toremar lir-Reġjun tat-Toskana.

- (23) Il-Liġi tal-2009 speċifikat ukoll li sal-31 ta' Diċembru 2009 kellhom jiġu miftiehma "Konvenzjonijiet" godda bejn l-Istat Taljan u Tirrenia u Siremar. Bl-istess mod, is-servizzi reġjonali kellhom jiġu rregolati taht kuntratti godda ta' servizz pubbliku li kellhom jiġu miftiehma bejn Saremar, Toremar u Caremar u l-awtoritajiet reġjonali rispettivi sal-31 ta' Diċembru 2009 (Sardenja u Toskana) u sat-28 ta' Frar 2010 (Campania u Lazio). Il-ftehimiet il-godda jew il-kuntratti ta' servizz pubbliku kellhom jinfethu għall-offerti, flimkien mal-kumpaniji nfushom. Imbagħad is-sidien il-godda ta' kull waħda minn dawk il-kumpaniji iffirmaw il-ftehim jew il-kuntratt ta' servizz pubbliku rispettiv. ⁽²⁰⁾
- (24) Għal dak il-ghan, il-Liġi tal-2009 estendiet ulterjorment il-Konvenzjonijiet inizjali, inkluża dik applikabbli għal Saremar, mill-1 ta' Jannar 2010 sat-30 ta' Settembru 2010.
- (25) Fl-aħħar nett, il-Liġi Nru 163 tal-1 ta' Ottubru 2010 li tbiddel l-Ordni Amministrattiv Nru 125 tal-5 ta' Awwissu 2010 ("il-Liġi tal-2010") stabbilixxa l-estensjoni ulterjuri tal-Konvenzjonijiet inizjali (inkluża dik applikabbli għal Saremar) mill-1 ta' Ottubru 2010 sat-tlestija tal-proċessi ta' privatizzazzjoni ta' Tirrenia u ta' Siremar.

2.1.3. L-implimentazzjoni tad-Deciżjoni tal-2014

- (26) Permezz tad-Deciżjoni tal-2014 il-Kummissjoni kkonkludiet li żewġ miżuri ta' għajjnuna mogħtija lil Saremar ma kinux kompatibbli mas-suq intern u żewġ miżuri oħra ma kinux jikkostitwixxu għajjnuna mill-Istat skont it-tifsira tal-Artikolu 107(1) tat-TFUE. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni ordnat l-irkupru ta':
- (a) EUR 10 miljuni f'kumpens imħallas lil Saremar għall-operat ta' żewġ rotot oħra li jikkollegaw lil Sardenja mal-kontinent;
- (b) rikapitalizzazzjoni ppjanata ta' EUR 6 099 961 (li minnhom EUR 824 309,69 diġà thallu lil Saremar).
- (27) L-Italja implimentat id-Deciżjoni tal-2014, għalkemm dakinhar tal-adozzjoni ta' din id-Deciżjoni xi proċeduri għadhom pendenti. B'mod partikulari:
- (a) permezz tal-ittra tat-10 ta' April 2015, l-awtoritajiet Taljani indikaw li, fil-15 ta' Jannar 2015, it-Tribunale di Cagliari kien iddecieda li Saremar kellha tiġi ammezza għall-proċedura ta' arrangament mal-kredituri. L-ghan tal-proċedura kien li jinbieghu l-assi kollha ta' Saremar u li jiġu ssodisfati l-pretensjonijiet tal-kredituri, mingħajr ma Saremar tkompli tinnegozja lil hinn minn ċerta data (li inizjalment kienet iffissata bhala l-31 ta' Diċembru 2015). It-talbiet għal għajjnuna mill-Istat kienu ddaħhlu fil-grad xieraq u kienu jinkludu l-imgħax tal-irkupru akkumulat sal-1 ta' Lulju 2014, li kien jammonta għal EUR 11 131 231,60. Din tal-aħħar huwa d-data meta Saremar applikat biex tiddaħhal f'arrangament mal-kredituri li, skont il-liġi Taljana, jissospendi l-akkumulazzjoni tal-imgħax ⁽²¹⁾;
- (b) permezz ta' ittra tat-28 ta' Ottubru 2015, l-awtoritajiet Taljani informaw lill-Kummissjoni li l-proċedura ta' bejgħ tal-bastimenti ta' Saremar kienet se tiġi sseparata mill-proċedura tal-ghoti tal-obbligi ta' servizz pubbliku ġestiti minn Saremar. Huma baġtu wkoll l-ordni mahruġ mit-Tribunale di Cagliari fit-22 ta' Lulju 2015, li vvalida l-arrangament mal-kredituri, (l-hekk imsejha "approvazzjoni"), u infurmaw lill-Kummissjoni li kienu waslu tmien espressjonijiet ta' interess għall-bastimenti Saremar. Permezz ta' ittra tat-21 ta' Jannar 2016 l-awtoritajiet Taljani kkonfermaw li Saremar kienet se tkompli topera biss sal-31 ta' Marzu 2016. L-awtoritajiet Taljani infurmaw ukoll li l-bastimenti ta' Saremar kienu nbieghu lil Delcoservizi Srl ("Delcoservizi") u li fil-fatt kienu se jiġu kkonsenjati sa mhux aktar tard mit-30 ta' April 2016, filwaqt li ziedu li l-proċedura tal-ghoti ta' servizz pubbliku kienet għadha għaddejja u li kienu waslu żewġ espressjonijiet ta' interess;
- (c) permezz ta' ittra tat-19 ta' Mejju 2016 l-awtoritajiet Taljani infurmaw li Delcomar Srl ("Delcomar") rebah il-kuntratt ta' servizz pubbliku. B'riżultat ta' dan, Saremar waqfet topera rotot tat-trasport marittimu fil-31 ta' Marzu 2016 u mill-1 ta' April 2016 Delcomar bdiet topera s-servizz pubbliku. L-awtoritajiet Taljani infurmaw ukoll lill-Kummissjoni li wara t-trasferiment tal-assi ta' Saremar, li seħħ ukoll fit-31 ta' Marzu 2016, il-Kunsill Reġjonali ta' Sardenja ordna il-likwidazzjoni tal-kumpanija permezz tar-Riżoluzzjoni Nru 24/23 tat-22 ta' April 2016. F'din id-deciżjoni, l-Eżekuttiv Reġjonali indika li, peress li Saremar kienet waqqfet l-attivitajiet kollha fil-31 ta' Marzu 2016, ma kienx għad hemm interess li tinzamm, b'tali mod li l-kumpanija kienet ser tiġi stralcjata u nħatar likwidatur ġdid;

⁽²⁰⁾ L-Artikolu 19-ter (10) tal-Ordni Amministrattiv Nru 135/2009.

⁽²¹⁾ Ara l-punti 130 u 133 tal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-irkupru ta' għajjnuna illegali u inkompatibbli mill-Istat (ĠU C 247, 23.7.2019, p. 1).

- (d) permezz ta' ittra tal-20 ta' Lulju 2016, l-awtoritajiet Taljani infurmaw lill-Kummissjoni li, abbażi tal-fondi riċevuti mil-likwidazzjoni tal-assi ta' Saremar u r-registrazzjoni tal-obbligazzjonijiet, ammont ta' EUR 4 452 226,42 biss (madwar 40 % tal-ammonti dovuti) setgħu jiġu allokati għat-talbiet għall-hlas lura tal-ghajjnuna mill-Istat. Huma kkonfermaw ukoll li Saremar kienet qed tissensja l-persunal kollu tagħha u li kienet se titneħħa mir-registru tan-negozju ladarba titlesta l-likwidazzjoni u li ma kien hemm l-ebda tip ta' konnessjoni bejn il-bejgiegħ tal-beni (Saremar) u x-xerrej (Delcoservizi). Fl-aħħar nett, permezz tal-ittra tat-17 ta' Lulju 2017, l-awtoritajiet Taljani pprovdew evidenza tal-hlas ta' EUR 4 452 226,42 mil-likwidaturi ta' Saremar lir-Regjun.

2.2. Il-miżuri fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Deċiżjonijiet tal-2011 u tal-2012

- (28) Il-miżuri li ġejjin kienu soġġetti għal valutazzjoni fil-proċedura ta' investigazzjoni formali miftuħa bid-Deċiżjonijiet tal-2011 u tal-2012:
- (1) il-kumpens għall-ghoti ta' servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali ("SGEI") dkont l-estensjoni tal-Konvenzjonijiet inizjali (miżura 1);
 - (2) l-estensjoni illegali tal-ghajjnuna ta' salvataġġ lil Tirrenia u lil Siremar (miżura 2);
 - (3) il-privatizzazzjoni tal-kumpaniji tal-ex Tirrenia Group ⁽²²⁾ (miżura 3);
 - (4) il-kumpens imħallas għall-operat ta' SGEI taħt il-Konvenzjonijiet/Kuntratti Pubbliċi ta' Servizz (miżura 4);
 - (5) il-prijorità tal-irmigġ (miżura 5);
 - (6) il-miżuri stabbiliti mil-Liġi tal-2010 (miżura 6);
 - (7) Il-hames miżuri addizzjonali adottati mir-Regjun ta' Sardenja favur Saremar (miżura 7);
- (29) Bid-Deċiżjoni tal-2014, il-Kummissjoni għalqet il-proċedura ta' investigazzjoni formali fir-rigward ta' erbgħa mill-hames miżuri adottati mir-Regjun ta' Sardenja favur Saremar imsemmija hawn fuq bhala miżura 7. Madankollu ma waslitx għal konklużjoni dwar il-hames miżura: Il-proġett "Bonus Sardo - Vacanza ⁽²³⁾". Għalhekk, fir-rigward ta' Saremar il-Kummissjoni għadha ma haditx pożizzjoni dwar il-kompatibbiltà tal-miżuri 1, 3, 4, 5, 6 u l-proġett Bonus Sardo — Post Bacancy mas-suq intern.

3. Il-likwidazzjoni tal-benefiċjarju u n-nuqqas ta' kontinwità ekonomika

- (30) Il-Kummissjoni tfakkar li s-sistema ta' kontroll ex ante ta' miżuri ġodda ta' ghajjnuna mill-Kummissjoni prevista fl-Artikolu 108(3) TFUE għandha l-ghan li tevita l-ghoti ta' ghajjnuna inkompatibbli mas-suq intern ⁽²⁴⁾. Fir-rigward tal-irkupru ta' ghajjnuna inkompatibbli, għandu jifakkar li, skont ġurisprudenza stabbilita, is-setgħa tal-Kummissjoni li tordna lill-Istati Membri jirkupraw ghajjnuna li tqis inkompatibbli mas-suq intern hija intiza li telimina d-distorsjoni tal-kompetizzjoni kkawżata mill-vantaġġ kompetittiv li minnu jibbenefika l-benefiċjarju ta' din l-ghajjnuna, u b'hekk tregġa' lura s-sitwazzjoni preċedenti għall-hlas ta' din l-ghajjnuna ⁽²⁵⁾. Jekk impriża ma tkunx tista' thallas lura l-ghajjnuna, sabiex twettaq l-irkupru, l-Istat Membru kkonċernat għandu jipprevedi l-likwidazzjoni ta' dik l-impriża ⁽²⁶⁾, u b'hekk il-waqfien tal-attivitajiet tagħha u l-bejgħ tal-assi tagħha skont il-kundizzjonijiet tas-suq.
- (31) Fi kliem ieħor, l-ghan ewlieni tas-sistema ta' kontroll tal-ghajjnuna mill-Istat huwa li tipprevjeni l-ghoti ta' ghajjnuna mill-Istat inkompatibbli. Konsegwentement, jekk il-kompetizzjoni fis-suq intern tiġi mfixkla bl-ghoti ta' ghajjnuna mill-Istat illegali u inkompatibbli, għandu jiġi żgurati li, jekk ikun meħtieġ, titregġa' lura s-sitwazzjoni ta' qabel tali distorsjoni tal-kompetizzjoni permezz tal-likwidazzjoni tal-benefiċjarju.

⁽²²⁾ Dan jinkludi l-pagament differit minn CIN ta' parti mill-prezz tax-xiri għall-akkwiżizzjoni tiegħu tal-fergħa kummerċjali ta' Tirrenia u diversi miżuri ta' ghajjnuna addizzjonali allegati fil-kuntest tal-privatizzazzjoni tal-fergħa kummerċjali ta' Siremar (eż. kontrogaranzija u zieda tal-kapital mill-Istat għal Cdl).

⁽²³⁾ Id-Deċiżjoni tal-2014 indikat li dan il-proġett kien se jiġi vvalutat f'deċiżjoni separata.

⁽²⁴⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tal-Gustizzja tat-3 ta' Marzu 2020, *Vodafone Magyarorszag*, C-75/18, ECLI:EU:C:2020:139, il-punt 19.

⁽²⁵⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tal-Gustizzja tal-11 ta' Diċembru 2012, *Il-Kummissjoni vs Spanja* ("Magesfa II"), C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, il-punt 105.

⁽²⁶⁾ Is-Sentenza tal-Qorti tal-Gustizzja tas-17 ta' Jannar 2018, *Il-Kummissjoni vs Il-Greċja* ("*United Textiles*"), C-363/16, ECLI:EU:C:2018:12, il-punt 36.

- (32) F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tinnota li l-miżuri pendenti msemmija fil-premessi (28) u (29) jirreferu għal Saremar, attwalment f'likwidazzjoni (miżuri 1 u Bonus Sardo Vacanza), jew għas-suċċessuri ta' Saremar wara l-privatizzazzjoni tagħha (miżuri 3 u 4), jew għat-tnejn li huma (miżuri 5 u 6). Barra minn hekk, il-privatizzazzjoni ta' Saremar ma seħhitx kif ġie deskritt u vvalutat qabel fil-premessi (149) u (150), (238)-(246) u (305) u (306) tad-deċiżjoni tal-2012. Saremar giet likwidata u l-assi tagħha u l-ġhoti tas-servizz pubbliku kienu s-sugġett ta' żewġ proċeduri separati.
- (33) Skont il-liġi Taljana ⁽²⁷⁾, ladarba kumpanija tiġi likwidata, l-assi tagħha jiġu ttrasferiti u r-rikavat mill-bejgħ jiġi ttrasferit lill-kredituri, skont il-klassifikazzjoni tal-pretensjonijiet tagħhom fl-obbligazzjonijiet. F'dan il-kuntest, l-ewwel il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi jekk għadux utli li titkompla l-investigazzjoni kontra Saremar u, jekk le, jekk jistax ikun hemm kontinwità ekonomika bejn Saremar u kumpaniji oħra, abbażi tal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Gustizzja.
- (34) Fir-rigward ta' Saremar, il-Kummissjoni tinnota l-ewwel nett li, fil-15 ta' Janjar 2015, wara d-deċiżjoni tal-2014, Saremar giet ammassa għall-proċedura għal arrangament mal-kredituri u nhatar likwidatur. Skont il-liġi Taljana din il-proċedura hija normalment maħsuba biex tiżgura l-kontinwazzjoni tal-attivitajiet kummerċjali. Madankollu, il-Kummissjoni tenfasizza li f'dan il-każ il-kumpanija kienet awtorizzata tidhol f'arrangament mal-kredituri bil-għan li tiddisponi mill-assi, jiġifieri, proċedura ta' likwidazzjoni miftiehma mal-kredituri għall-bejgħ tal-assi tal-kumpanija u l-waqfien tal-attivitajiet tagħha, li jipprevedi t-tkomplija ta' dawn l-attivitajiet għal perjodu limitat biss. Din il-proċedura hija ssorveljata minn qorti, li trid tivvalida l-ftehim bejn il-kredituri. F'dan il-każ, il-Kummissjoni tinnota li fit-22 ta' Lulju 2015 it-Tribunale di Cagliari vvalida l-ftehim bejn il-kredituri ta' Saremar, li jipprevedi kontinwazzjoni tal-attivitajiet sal-31 ta' Dicembru 2015 (ara l-premessa (27)). Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-proċedura magħzula diġà implikat li, fi tmiem il-proċedura, Saremar kienet se toħroġ mis-suq.
- (35) Tabilhaqq, il-Kummissjoni tinnota li Saremar waqqfet l-attivitajiet ekonomiċi kollha fil-31 ta' Marzu 2016 (ara l-premessa (27)), inklużi servizzi ta' laneċ fuq rotot operati abbażi ta' kuntratt ta' servizz pubbliku. Minn dakinhar, il-kuntratt ta' servizz pubbliku ġie fdat lil Delcomar u, b'mod parallel, il-bastimenti tagħha nbieghu lil Delcoservizi. Wara l-bejgħ tal-assi ta' Saremar fit-22 ta' April 2016, il-Kunsill Reġjonali ta' Sardenja ordna l-likwidazzjoni tal-kumpanija permezz tar-Risoluzzjoni Nru 24/23.
- (36) Barra minn hekk, l-Italja implimentat id-Deciżjoni tal-2014 b'mod korrett, għalkemm b'xi dewmien. It-talba għall-hlas lura tal-ghajjnuna mill-Istat ta' EUR 10 824 309,69, flimkien mal-imghax tal-irkupru, giet irregistrata kif xieraq fl-obbligazzjonijiet tal-kumpanija. Minn dan l-ammont, madwar EUR 4,4 miljun biss setgħu jithallsu lill-Italja wara l-bejgħ tal-assi ta' Saremar. Madankollu, peress li l-proċedimenti ta' insolvenza ta' Saremar wasslu għal-likwidazzjoni tagħha u l-kumpanija ma għadhiex attiva ⁽²⁸⁾, il-Kummissjoni għalqet il-proċedura ta' rkupru provvizorjament permezz tal-ittra lill-Italja tat-13 ta' Settembru 2017.
- (37) Fuq il-bażi ta' dak li ntqal hawn fuq, il-Kummissjoni tinnota li Saremar ma wettqet l-ebda attività ekonomika għal aktar minn hames snin, li l-assi tagħha nbieghu u l-persunal tagħha tkeċċa u li, ladarba titlesta l-proċedura ta' likwidazzjoni, se titnehha mir-reġistru tan-negożju. Kwalunkwe distorsjoni possibbli tal-kompetizzjoni jew effett fuq il-kummerċ tal-miżuri msemmija fil-premessi (28) u (29) intemmu meta Saremar waqqfet tinnegożja. Barra minn hekk, it-talba ta' rkupru fid-Deciżjoni tal-2014 kienet sodisfatta parzjalment biss (għal madwar 40 % tal-ammont dovut, ara l-premessi (27) u (36)).
- (38) F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tinnota li l-oġettivi msemmija hawn fuq tal-kontroll u l-irkupru tal-ghajjnuna mill-Istat diġà ntlahqu: L-ġhoti ta' ghajjnuna mill-Istat inkompatibbli jiġi evitat u jiġi żgurat li terġa' tiġi stabbilita s-sitwazzjoni ta' qabel id-distorsjoni tal-kompetizzjoni kkawżata minn ghajjnuna mill-Istat inkompatibbli mas-suq intern. Tabilhaqq, Saremar ma għadhiex operatur tas-suq u diġà tinsab f'likwidazzjoni u t-talbiet għall-ghajjnuna mill-Istat ġew issodisfati wara l-bejgħ tal-assi tal-kumpanija, għalkemm parzjalment biss minhabba n-nuqqas ta' fondi. Għalhekk, ma jagħmilx sens li l-investigazzjoni kontra Saremar titkompla.

⁽²⁷⁾ Id-digriet Irjali Nru 267 tas-16 ta' Marzu 1942, kif emendat (magħruf ukoll bhala l-Liġi dwar il-Falliment).

⁽²⁸⁾ Ara l-punt 129 tal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-irkupru ta' ghajjnuna illegali u inkompatibbli mill-Istat (ĠU C 247, 23.7.2019, p. 1).

- (39) Fir-rigward tal-kwistjoni tal-kontinwità ekonomika potenzjali bejn Saremar u s-suċċessuri tagħha, skont il-ġurisprudenza, jistgħu jittiehdu inkunsiderazzjoni l-fatturi li ġejjin: l-ambitu tat-trasferiment (l-assi u l-obbligazzjonijiet, il-kontinwità tal-forza tax-xogħol, l-iggruppar tal-assi), il-prezz tat-trasferimenti, l-identità tas-sidien tal-impriża akkwirenti u tal-impriża originali, il-mument li fih twettaq it-trasferiment (wara l-bidu tal-investigazzjoni, it-tneidja tal-proċedura jew tad-deċiżjoni finali) u l-loġika ekonomika tat-tranzazzjoni ⁽²⁹⁾.
- (40) F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tinnotta li, fil-kuntest tal-proċedura ta' rkupru għall-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni tal-2014, hija diġà vvalutat jekk l-obbligu li tiffallas lura l-ghajnuna mogħtija lil Saremar kellux jiġi estiż għal impriži oħra li l-assi jew l-attivitajiet tal-benefiċjarju setgħu jiġu ttrasferiti lilhom. Fil-kuntest ta' din il-proċedura ta' rkupru, il-Kummissjoni aċċettat li l-obbligu ta' rkupru kien jikkonċerna biss lil Saremar, billi eskudiet l-eżistenza ta' kontinwità ekonomika ma' Delcomar jew Delcoservizi (flimkien, is- "suċċessuri"), għar-raġunijiet li ġejjin:
- (a) l-operat ta' servizzi ta' laneċ fuq ir-rotot taħt kuntratt ta' servizz pubbliku u l-allokkazzjoni tal-bastimenti saru permezz ta' żewġ proċeduri ta' sejhiet għall-offerti separati, trasparenti, pubbliċi u mhux diskriminatorji;
- (b) L-impjegati ta' Saremar ingħataw is-sensja u mhux kollha ġew impjegati mis-suċċessuri ⁽³⁰⁾;
- (c) is-suċċessuri huma operaturi privati, filwaqt li Saremar hija 100 % proprjeta' tar-Reġjun ta' Sardenja; Għalhekk, ma setgħet tiġi stabbilita l-ebda relazzjoni bejn il-bejjieġh u x-xerrej tal-beni;
- (d) id-deċiżjonijiet dwar l-investment jew l-offerta li ttiehdu mis-suċċessuri huma deċiżjonijiet tas-suq.
- (41) Mill-gheluq provvizorju tal-każ ta' rkupru, il-Kummissjoni ma rċeviet l-ebda informazzjoni li twassalha biex tibdel il-pożizzjoni tagħha f'dan ir-rigward. Għaldaqstant, abbażi tal-informazzjoni disponibbli, il-kontinwità ekonomika bejn Saremar u Delcomar jew Delcoservizi, jew tat-tnejn li huma, tista' tiġi eskluża. Il-Kummissjoni se tkompli ssegwi l-likwidazzjoni ta' Saremar sat-tnehhija tagħha mir-registru kummerċjali, li se jippermetti l-gheluq finali tal-proċedura ta' rkupru għad-Deċiżjoni tal-2014 ⁽³¹⁾.
- (42) F'dan il-kuntest, fid-dawl tal-likwidazzjoni ta' Saremar u tan-nuqqas ta' kontinwità ekonomika mas-suċċessuri tagħha, il-proċedura ta' investigazzjoni formali dwar il-mizuri li għadhom pendenti favur Saremar jew is-suċċessuri tagħha, mibdija skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) TFUE, ma għadx għandha skop.
- (43) Din id-Deċiżjoni ma tikkonċernax jew tippregudika xi kwistjonijiet oħra koperti mid-Deċiżjonijiet tal-2011 u tal-2012 ⁽³²⁾ jew li tressqu għall-attenzjoni tal-Kummissjoni minn partijiet interessati fil-kors tal-investigazzjoni li nfetħet taħt dawk id-Deċiżjonijiet,

ADOTTAT DIN ID-DEĊIŻJONI:

Artikolu 1

Il-proċediment li nbeda fil-5 ta' Ottubru 2011 skont l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 108(2) TFUE u estiżi fid-19 ta' Diċembru 2012 kontra Saremar u s-suċċessuri tagħha jinsab magħluq.

Artikolu 2

Din id-Deċiżjoni hija indirizzata lir-Repubblika Taljana.

⁽²⁹⁾ Il-Kawża T-121/15 *Fortischem a.s. vs Il-Kummissjoni*, ECLI:EU:T:2019:684, il-punt 208.

⁽³⁰⁾ Skont l-informazzjoni disponibbli għall-Kummissjoni, Delcomar kellha tiehu anqas minn 20 % tal-forza tax-xogħol ta' Saremar.

⁽³¹⁾ Ara l-punti 136 sa 140 tal-Komunikazzjoni mill-Kummissjoni dwar l-irkupru ta' ghajnuna illegali u inkompatibbli mill-Istat (ĠU C 247, 23.7.2019, p. 1).

⁽³²⁾ Ara l-premessi 6 u 8 ta' din id-Deċiżjoni.

Magħmul fi Brussell, it-30 ta' Settembru 2021.

Għall-Kummissjoni
Margrethe VESTAGER
Membri tal-Kummissjoni
